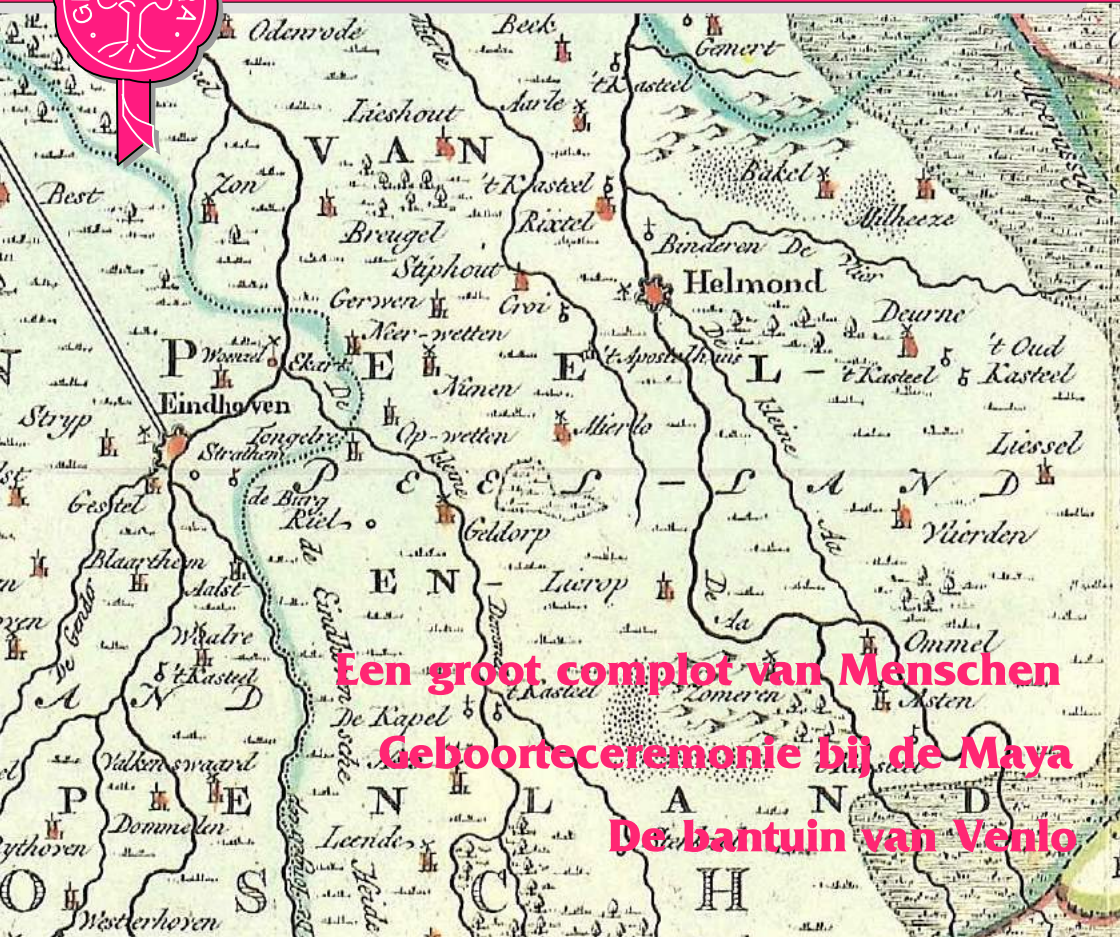

De Twee Kwartieren

Genealogisch tijdschrift voor
Kempen- en Peelland

**Een groot complot van Menschen
Geboorteceremonie bij de Maya
De bantuin van Venlo**

NEDERLANDSE GENEALOGISCHE VERENIGING

Jaargang 25 | nr. 1 | verschijnt 1 x per kwartaal | Maart 2017

<p style="text-align: center;">NEDERLANDSE GENEALOGISCHE VERENIGING Afdeling KEMPEN - en PEELLAND</p>

Inhoudsopgave

- 1 Van de redactie
- 2 Geplande bijeenkomsten
- 5 Bestuursvergadering
- 5 Cursussen
- 6 Mutaties ledenlijst
- 6 Afscheid van Henk Unij
- 8 Oproep uitbreiding redactie
- 8 Oproep kopij voor De Twee Kwartieren
- 9 Het fotobidprentje van Marietje Kessels
- 10 Beet van een razende hond
- 11 Een groot complot van mensen
- 15 Oud schrift
- 16 Genealogie in beeld 4: Geboorteceremonie bij de Maya
- 18 De bantuïn van Venlo
- 21 Brabantdag Familiegeschiedenis
- 22 Bijzondere bronnen: Quohier der Huijzen van Oostelbeers
- 26 Bibliotheek: aanwinsten boeken
- 27 Transcriptie oud schrift

Niet ondertekende stukken worden gepubliceerd onder verantwoordelijkheid van de redactie.

Kopij voor het volgende nummer inzenden voor **1 mei 2017**

Tevens bestaat de mogelijkheid om uw advertentie te plaatsen.
Voor informatie neemt u contact op met de redactie.

Redactieadres:

e-mailadres: redactiedtk@kpl.ngv.nl

postadres: Langakker 29 5283 TE BOXTEL

“De gedemokratiseerde genealogie geeft geen familiegeschiedenis in de verouderde betekenis van het woord, maar een stamboom waarin de verschillende familieleden deelnemen aan de gebeurtenissen van hun tijd. Aan de namen en data worden anekdotes toegevoegd, die, geplaatst tegen de historische achtergrond van dorps-, streek- en landspolitiek, economie en cultuur, de betreffende voorouders een historische identiteit kunnen geven, aan de betreffende stamboom een geschiedkundige dimensie” [1].

De Brabantdag Familiegeschiedenis, die op 4 november 2017 in het Provinciehuis in 's-Hertogenbosch plaatsvindt, had zich geen betere ambassadeur kunnen wensen dan Leo Adriaenssen, die niet alleen in zijn eigen publicaties, maar ook als hoofdredacteur van de Brabantse Leeuw het voorbeeld gaf hoe van een 'poedelnaakte' stamboom een complete familiegeschiedenis te maken. Helaas is Leo in 2012 overleden.

Genealogie is in. Volgens Time Magazine (30-5-2014) is “genealogy the second most popular hobby in the U.S. after gardening, according to ABC News, and the second most visited category of websites, after pornography.” Nu de primaire gegevens steeds beter via het internet kunnen worden gevonden zoeken steeds meer stamboomonderzoekers uitdaging in het raadplegen van andere bronnen, zoals ook blijkt uit de tweede cursus Familiegeschiedenis die onlangs in Eindhoven van start is gegaan.

Op 4 november hopen we allerlei voorbeeld van de nieuwe genealogie te tonen in het Provinciehuis. Als u denkt daaraan een bijdrage te kunnen leveren bent u wat ons betreft van harte uitgenodigd. Ondertussen kunt u uiteraard de resultaten van uw eigen onderzoek delen, bijvoorbeeld door deze te publiceren in de Twee Kwartieren. Want om uw onderzoek op de spreekwoordelijke plank te laten liggen, is gewoon *sunt!*

[1] L.F.W. Adriaenssen, Stamboom van de Brabantse Leeuw, in: Welpen van de Brabantse Leeuw, 's-Hertogenbosch 1991, pag. 15.

GEPLANDE BIJENKOMSTEN

De afdelingsbijeenkomsten vinden plaats in Gemeenschapshuis 't Trefpunt, Belgiëplein 20, 5628 XJ Eindhoven. De zaal is open vanaf 19.30 u, en het programma begint om 20.00 u. Tijdens de bijeenkomsten is er informatie beschikbaar over GensDataPro, en gelegenheid om boeken te lenen uit de afdelingsbibliotheek. Ook de afdeling PR is aanwezig.

Dinsdag 14 maart 2017: Stamboomonderzoek in de regio Nijmegen-Kleef *door Peter Roosenboom*

Peter Roosenboom, lid van de afdeling Land van Cuijk en Ravenstein, schetst de staatkundige en taalkundige achtergrond van het gebied omgrensd door Wijchen - Nijmegen - Kleef - Kalkar - Goch - Gennepe - Bergen - Boxmeer - Cuijk en Grave om te laten zien dat het een samenhangende culturele eenheid was. Daarna toont hij de specifieke

migratiestromen waardoor we voor stamboomonderzoek de grens over moeten, wat ook geldt voor veel Duitse bureaus daar. Hij zal dat steeds ook toelichten met voorbeelden uit de levens van zijn voorouders. Vervolgens geeft hij een beeld van de faciliteiten voor stamboomonderzoek, die vooral aan de Duitse kant aanzienlijk verschillen van de faciliteiten die wij in Nederland inmiddels zo gewoon vinden. Uiteraard zullen er specifieke onderzoeksvragen uit de aanwezigen komen, daar zal

hij dan op ingaan voor zover dat zo uit de losse pols mogelijk is en de weg wijzen naar de bronnen.

Zaterdag 25 maart 2017: Afdelingsledenvergadering gevolgd door lezing Genealogische Sites

Let op: van 14:00 tot 16:00

In deze vergadering staat het secretariële en financiële jaarverslag 2016 van de afdeling centraal. Henriette Hardeman (vicevoorzitter en pr) is aftredend en stelt zich niet herkiesbaar. Anton Neggers (voorzitter) en Marie-Louise van Wijk (secretaris) zijn aftredend en stellen zich voor hun functie herkiesbaar. Er is dus één vacature.

U kunt zich kandidaat stellen als u: lid bent van de afdeling KPL, kandidaat gesteld wordt door ten minste vijf leden en de kandidaatstelling uiterlijk één week voor de betreffende vergadering door schriftelijke en ondertekende opgave aan de afdelingssecretaris is gemeld. U kunt zich ook als kandidaat bij het bestuur melden. Vragen over de vacature kunt u stellen aan een der bestuursleden.

De agenda en het afdelingsjaarverslag worden naar het bij ons bekende mailadres gestuurd. In andere gevallen kunt u contact opnemen met het secretariaat via secretaris@kpl.ngv.nl.

Na dit formele gedeelte wordt de bijeenkomst voortgezet met kennisuitwisseling over Genealogische websites. Welke soorten websites bestaan er, welke zijn (zeer) zinvol, welke kun je maar beter mijden, hoe moet je zoeken, enz.

Dinsdag 11 april 2016: 'Roomsen zo zijn wij' Het dagelijks leven van Roomse voorouders door de ogen van genealogen

door Jos Grimmelikhuisen

Bij het schrijven van hun familiegeschiedenis realiseren genealogen zich niet zo vaak hoe sterk het behoren tot een gelovige gemeenschap, zeg Kerk, het leven van alledag in het verleden heeft beïnvloed. Traditionele rituelen rond geboorte, huwelijk en dood zijn nauwelijks nog bekend en liturgische gebruiken in de eredienst worden hoogstens met verbazing bekeken. Maar ook de gevolgen van het verzuilde maatschappelijk leven en niet alleen het Roomse, tussen 1850 en 1950, realiseert een genealoog zich niet altijd. De problemen rond gemengde huwelijken vormen slechts één, maar sprekend voorbeeld.

Jos Grimmelikhuizen, naar eigen zeggen afkomstig uit een zeer Rooms nest, ging op zoek naar bronnen om het "Rijke Roomse leven" van zijn (over) grootouders te kunnen documenteren.

Van die zoektocht doet hij in zijn lezing verslag en toont de toehoorders aan de hand van een levendige presentatie zijn vondsten, die ook de toehoorders zonder Roomse voorouders zullen leren en vermaken. De lezing wordt afgesloten met een aantal suggesties voor onderzoek in kerkelijke, ook niet-roomse, bronnen. Met de spreker reist een bescheiden, maar representatieve verzameling van boeken, prenten en kleine memorabilia mee, die het besprokene vaak illustreren.

Dinsdag 16 mei 2017: Gouden Regels voor Genealogen
lezing/workshop *door John Boeren*

Wie interesse heeft in zijn eigen familiegeschiedenis begint enthousiast met onderzoek, veelal op internet. Diverse websites en publicaties geven uitleg over hoe het onderzoek opgezet en gestart moet worden, over hoe bronnen opgespoord en gebruikt dienen te worden, over welke uitvoermogelijkheden bestaan.

Maar eenmaal aan de slag ontdekt de genealoog al snel dat er heel veel uitzonderingen op de theorie zijn. Iedere onderzoeker komt vroeg of laat tot de ontdekking dat hij of zij beter een andere werkwijze had kunnen hanteren of dat informatie die eerst niet belangrijk leek ineens cruciaal is voor het verdere onderzoek.

In zijn verhaal gaat John Boeren, genealoog en lid van het Hoofdbestuur van de NGV, geen uitleg geven over hoe het genealogisch onderzoek in de diverse bronnen uitgevoerd moet worden. Daarvoor zijn andere lezingen en cursussen beschikbaar. Aan de hand van een aantal verzamelde 'gouden regels' laat hij de toehoorders nadenken over hun wijze van onderzoek. Hij doet dit aan de hand van eigen ervaringen en voorbeelden, maar wil daarbij ook de ervaringen van andere (aanwezige) genealogen betrekken. De workshop richt zich niet alleen op beginnende genealogen, ook gevorderde onderzoekers zijn van harte welkom om hun eigen ervaringen in te brengen.

BESTUURSVERGADERINGEN

Het bestuur van de afdeling Kempen- en Peelland vergadert in de komende periode op de woensdagen 5 april en 17 mei 2017. Hebt u onderwerpen waarvan u wilt dat het Bestuur die bespreekt, stuur deze dan naar voorzitter@kpl.ngv.nl.

CURSUSSEN

In januari zijn de cursussen Paleografie voor beginners en Familiegeschiedenis van start gegaan.

In de tweede helft van 2017 starten bij voldoende belangstelling cursussen **Aldfaer I en II**, **GensDataPro**, **Genealogie voor Beginners**, Genealogie voor Gevorderden (**Familiegeschiedenis**) en **Paleografie**.

U kunt via cursussen@kpl.ngv.nl nu al opgeven voor welke cursus(sen) u belangstelling hebt. U krijgt dan als een der eersten bericht als een cursus gestart wordt. Vervolgens besluit u tot aanmelding als de data u uitkomen. Ook voor vragen over de cursussen kunt u bij dat adres terecht. U ontvangt dan een bevestiging van de aanmelding en nadere informatie over de wijze van betaling van het cursusgeld.

Op de site kpl.ngv.nl kunt u meer vinden over de inhoud van alle cursussen.

MUTATIES LEDENLIJST

Vanaf nu publiceren we in De Twee Kwartieren niet langer namen en adresgegevens, maar alleen de aantallen mutaties in de ledenlijst. Voor meer informatie over de ledenlijst kunt u contact opnemen met Co van het Groenewoud.

Per 1 februari 2017 had de NGV landelijk 7040 leden, waarvan voor de Afdeling Kempen- en Peelland 269 en 26 bijkomende leden.

In de afgelopen periode zijn er vijf nieuwe leden voor de afdeling bijgekomen, drie leden zijn overleden en in totaal hebben 20 leden hun lidmaatschap opgezegd.

Voor correspondentie aan de NGV gebruikt u het postadres van het landelijk secretariaat: NGV, Postbus 26, 1380 AA Weesp. Vergeet niet uw lidmaatschapsnummer te vermelden.

AFSCHIED VAN HENK UNIJ

Thie Unij was schaapherder en geboren te Wezup (Wisp) in Drenthe. Hij trouwde in 1882 te Sleen (Slien) met Johanna Alting. Hun zoon Hendrik was huisschilder. Zijn kleinzoon Henk, geboren in Emmen, is ongetwijfeld naar hem genoemd. Henk Unij trouwt in 1970 in Heerlen met Jacqueline Vos. Haar vader en beide grootvaders werkten in de mijnen in Zuid-Limburg. Dat Henk en Jacqueline samen elkaar zouden ontmoeten was waarschijnlijk net zo onvoorspelbaar als ze dat na hun huwelijk in Helmond zouden uitkomen.

Rond afgelopen kerstmis nam Henk het besluit om te stoppen als redactielid van De Twee Kwartieren (voorheen Mededelingenblad van de Afdeling Kempen- en Peelland). Met pijn in het hart, dat wel.

In het allereerste roze/paarse afdelingstijdschrift van maart 1993 staat de naam van Henk nog niet vermeld als redactielid, maar sinds het tweede nummer (september 1993) staat hij er steeds bij. Bijna 24 jaar was Henk hét gezicht van het afdelingsblad van Kempen- en Peelland. Hij was het aanspreekpunt voor degenen die kopij instuurden. En hij stelde het blad samen, zeer zorgvuldig, op zijn eigen wijze, met zijn eigen programma.

Henk was ook de samensteller van het Eerste (1999) en Tweede (2013) Kwartierstatenboek van de afdeling. Hij verzamelde, bundelde, redigeerde, controleerde de bijdragen en verzorgde de layout en begroting, en vergaderde, avond in avond uit, met redactie, bestuur, drukker en iedereen die zich daar nog meer mee

bemoede. Op zijn eigen, karakteristieke manier, met soms wat gebrom en andere voor Brabanders vreemde trekjes die we maar aan zijn Drentse afkomst toeschreven.

Voor zijn verdiensten voor de afdeling kreeg Henk op 5 november 2013, bij de presentatie van het Tweede Kwartierstatenboek, uit handen van Marius Krooswijk, secretaris van het Hoofdbestuur, de zilveren verenigingsspeld, die sindsdien bij gelegenheden trots op zijn revers prijkt.

Als mens is Henk aimabel, belangstellend naar anderen, en zelfs af en toe bourgondisch. Misschien is dat de invloed van Jacqueline, of het moet zijn dat Henk toch ergens in zijn kwartierstaat Brabantse of Limburgse voorouders heeft.

In de afgelopen jaren is er veel veranderd in de offsetwereld. De oude technieken blijken niet meer toereikend, en aan het aanleveren van ons tijdschrift worden steeds moeilijkere eisen gesteld. Henk laat die uitdaging graag over aan nieuwe redactieleden.

Voor de huidige redactie is het vertrek van Henk een nieuwe aderlating. Vanaf deze plek willen we hem echter, mede namens de afdeling, hartelijk danken voor zijn inzet, enthousiasme, samenwerking en inspiratie. En we wensen hem mét Jacqueline nog heel veel prachtige jaren.

OPROEP UITBREIDING REDACTIE

Door het vertrek van Henk Unij is de redactie van De Twee Kwartieren gereduceerd tot twee personen. Voor de opmaak krijgen we ondersteuning, maar deze situatie is niet ideaal. We zijn daarom dringend op zoek naar **REDACTEUREN (m/v)**, in het bijzonder naar iemand met veel ervaring met en kennis van desktoppublishing. Ook ervaring en kennis op genealogisch en historisch terrein, en schriftelijke communicatievaardigheden zijn welkom.

Per kalenderjaar verschijnen vier afleveringen van De Twee Kwartieren. Per aflevering vindt er één tot tweemaal een redactievergadering plaats. Redactieleden krijgen een onkostenvergoeding.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Anton Neggers op telefoonnummer 0411 684548.

OPROEP KOPIJ VOOR DE TWEE KWARTIEREN

De Twee Kwartieren is een Genealogisch tijdschrift voor en door leden van de afdeling Kempen- en Peelland, en genealogen die geïnteresseerd zijn in de regio Zuidoost Brabant en land van Weert. Wij zijn geïnteresseerd in artikelen over genealogische onderwerpen, genealogieën of kwartierstaten, bronbewerkingen, anekdotes of alles wat u interessant vindt om te delen. Ook bijdragen aan de rubriek “Het fotobidprentje van...” zijn van harte welkom. De redactie is u graag behulpzaam met uw bijdrage.

Uw kopij voor het volgende nummer kunt u inzenden tot **1 mei 2017**.

Gebruik hiervoor het e-mailadres: redactiedtk@kpl.ngy.nl.

Voor meer informatie kunt u terecht bij Anton Neggers op telefoonnummer 0411 684548.

Alleen de eerste vier regels van het bidprentje van Maria Catharina Wilhelmina Kessels verwijzen in bedekte termen naar de tragische omstandigheden waaronder zij om het leven is gekomen. Het tienjarige meisje werd op 22 augustus 1900 in de Heilig Hartkerk aan de Noordhoek in Tilburg verkracht en vermoord, en haar lichaam gedumpt in een van de gewelven van de kerk. De koster en een schilder die in de kerk aan het werk was, werden als verdachten aangemerkt, maar alleen de tweede werd vervolgd en uiteindelijk wegens gebrek aan bewijs vrijgesproken. Volgens een theorie uit 1988 is de bouwpastoor van de kerk de meest waarschijnlijke moordenaar. Marietje ligt begraven op het r.k. kerkhof 't Heike aan de Bredaseweg. Het indrukwekkende grafmonument werd bekostigd door de inwoners van Tilburg. Niet ver van haar ligt de pastoor begraven. Van het bidprentje zijn verschillende varianten in omloop. Op een aantal daarvan staat onder de foto de tekst: "Ik zal u wederzien Joan. XVI, 22".

Marietje Kessels was de dochter van Mathijs Jozef Hubert (Mathieu) Kessels en Maria Augustina Philomena Crijns, die beiden afkomstig waren uit Limburg. Mathieu Kessels verhuisde met zijn broer Jos naar Tilburg, waar hij een reparatiebedrijf voor muziekinstrumenten begon. Het bedrijf groeide uit tot een van de allergrootste instrumentenfabrieken ter wereld. Kessels was behalve fabrikant ook dirigent, componist en muziekuitgever. De familie Kessels woonde in huize Cecilia, naast de fabriek, aan de Industriestraat 44.

De grootvader van Mathieu, Nicolas Joseph Kessels, was mijnwerker in Kerkrade, en afkomstig uit Merkstein in Duitsland. Zijn zoon Pieter, de vader van Mathieu, trouwde in 1853 met Maria Catharina Wetzels, de dochter van de kleermaker en winkelier Jan Francis Joseph Wetzels. Ook Pieter werd kleermaker, en raakte mede door zijn huwelijk in goede doen. Maria Augustina Philomena Crijns was de dochter van Jan Willem Hubert Crijns, schoenmaker en pachter, en Maria Gertrudis Hubertina Hoofs. Het echtpaar Kessels-Crijns trouwde in Beek, Limburg, op 18 mei 1885. Mathieu overleed op 21 december 1932. De tekst op zijn bidprentje klinkt wrang, na wat zijn dochter in 1900 is overkomen: “In zijn wreed en langdurig lijden heeft hij zich de sterke en geloovige man getoond die zonder een enkele klacht leed, en opzag naar het kruis dat hem troost en bemoediging bracht.”

BEET VAN EEN RAZENDE HOND

Peter (Pieter) Willem Vorstenbosch is geboren te Schiedam uit een Schijndelse vader en Berlicumse moeder. Hij trouwt voor de schepenen van Sint-Oedenrode op 22 juli 1798 met Jennemarie Cornelis Verhagen uit Best. Op 4 juni 1806 verzoekt hij aan de schepenen van zijn woonplaats *een certificaat van zijn burgerschap en goed gedrag ten eijnde zig te kunnen begeeven na Ardenne Fransch Keiserlijk gebied om aldaar tot voorkooming van nadeelige gevolgen veroorzaakt door een beet, zo men verondersteld, van een rasende hond de nodige behoedmiddelen te gebruiken of aan te wende*. In het gevraagde certificaat wordt ook het signalement van Pieter opgenomen: *Lang vijf voet ses a seeven duijm, Spitse neus en rond van aangezigt*. Of Pieter in de Ardennen is aangekomen, en inderdaad van hondsdoelheid is genezen is niet bekend. Pierre Guillaume Vorstenbosch overlijdt in de stad Ruremonde (Roermond) op 9 juli 1811. Zijn weduwe hertrouwt in 1820 in Sint-Oedenrode met Adriaan Kluijtmans.

EEN GROOT COMLOT VAN MENSCHEN

Een volksgericht is een vorm van eigenrichting, waarbij de bevolking mensen die zich niet houden aan de sociale normen bestraffen zonder inmenging van de overheid. Volksgerichten kwamen vroeger veel voor op het platteland, bijvoorbeeld bij overspel, homoseksualiteit, incest of huiselijk geweld. Soms gaat aan een volksgericht een schijnproces vooraf. De daders worden zelden of nooit bestraft, omdat de wetshandhavers heimelijk met het volksgericht instemmen, of omdat de bewijslast wie zich waaraan heeft schuldig gemaakt moeilijk rond te krijgen. In Best wordt in 1798 Christiaan Bloks onder handen genomen omdat hij zijn vrouw heeft mishandeld. Christiaan, geboren in Veldhoven, is in 1787 getrouwd met Jacoba, de dochter van Jan Michiel de Leest, en woont met zijn vrouw in bij zijn schoonouders op Verrenbest nr. 312^[1]. Omdat de drossaard van Oirschot in dit geval tot vervolging overgaat is het verhaal van dit volksgericht in een van de procesdossiers bewaard gebleven^[2].

Op zondagavond 11 januari 1789 bevindt Christiaan, 41 jaar, zich 's avonds tussen zeven en acht uur in zijn huis als hij een grote groep mensen zijn huis ziet naderen. Omdat hij wel weet dat ze voor hem komen verlaat hij direct zijn huis en vlucht in een veld genaamd den Heiligen Geest. De menigte treft hem niet aan, en trekt zich terug in de herberg van Jan van Cleijnenbruegel te Naastenbest. Tussen negen en tien uur sluipt hij terug naar zijn schuur en hoort hij Goort van Lievenoogen roepen: *kom maar, ze zijn weg*. Hij gaat zijn huis weer in. Christiaan en zijn vrouw zijn nog op als tussen tien en elf uur de menigte terugkeert. Ditmaal vlucht hij naar zolder. Hij weet echter niet zeker of zijn deur op slot is, en merkt dat enkele belagers door de wand het huis binnentreden. Peter Hendrik de Brouwer vindt hem als eerste, en haalt hem met een riek of ijzeren hoogaffel over om zich vrijwillig over te geven. Zijn handen worden vervolgens geboeid. Hij wordt het huis uitgevoerd en in zijn eigen ploeg gespannen, en zo, onder het gejoel van de menigte gedwongen de ploeg te trekken. De ploegstaart wordt onder andere door Jan Habraken vastgehouden. Jan Tiel, knecht bij Hendrien Anthonie van de Sanden, drijft hem voort met de zweep. In de menigte hoort hij roepen *dat ze nu een plaisier van hem hebben zouden*.

Als hij later verhoord wordt noemt Christiaan de namen van Johannes Jacob Thijssen te Verrenbest, die ook in zijn huis geweest is, Joseph Hendrik van Cuijck, Leendert Vleute, *die hij bij den troep heeft gesien*,

Hendricus Arnodlus van Eeckerschot, Jan Thiel, Jan Willem Meeuwis, Hendricus Rut Vogels, Johannes Jans Mertens van Mierlo. Christiaan wordt al ploegend voortgedreven tot de herberg van Dirck van Santvoort te Verrenbest in de Vleut, hetgeen *vergezeld wordt onder een gestadig geschreeuw en het blazen op een hoorn* door Driek Ruth Vogels en mogelijk nog anderen. Tussen elf en twaalf uur bereiken ze de herberg van van Santvoort, waar hij, nog ingespannen met ploeg naar binnen wordt gedreven. Hij wordt gedwongen om de hele menigte een rondje jenever te geven. Jan Habraken zegt zelfs dat hij *meer drank moest geven of dat hij meer slagen zou krijgen zeggende het om beters wil*. Zo worden op zijn kosten drie kannen jenever leeggedronken door *den gantschen troep*. De jenever wordt geschonken door Gerrit Peter Wijnants, maar Christiaan kan niet betalen om dat hij geen geld bij zich heeft. Vervolgens wordt Christiaan weer de straat op gestuurd, en nu gaat het naar de herberg van Dirk van Mierlo te Naastenbest. Hij weet dan al niet meer wie de ploeg bestuurd hebben, en krijgt behalve zweep- ook stokslagen. Ook bij van Mierlo wordt weer jenever geschonken, ditmaal door de zoon van de waard, en weer betaalt hij niks. De tocht gaat van de herberg van van Mierlo naar de herberg van Jan van Kleijnenbruegel, waar ze *toen de dag aankwam* arriveren. Inmiddels is Christiaan zelf ook zo beschonken van de jenever, dat hij niet weet of hij uit de ploeg gespannen is of daar in gelaten, en of hij ook bij van Kleijnenbreugel jenever heeft moeten tracteren. Het is *reeds klaar dag*, zo rond half zeven 's ochtends, als hij onder geschreeuw van de menigte weer bij zijn huis aankomt. Bij zijn huis wordt hij door Leendert van de Vleute en Driek Jan Mercx uit de ploeg gespannen en in huis begeleid. Hij wordt nog gedwongen voor zijn vrouw *een voetval te doen en haar vergeffenis te vraagen over de mishandeling door hem aan haar gedaan en doen belooven haar nooit meer te zullen slaan*.

Johannes Jacobs van Gemert (26), Johannes Jan van Mierlo (34) en Johannes van der Vleuten (40) worden ondervraagd. Zij zeggen *in die nagt op straet een groot complot van menschen vernomen te hebben, en zig daar bij gevoegt te hebben*. De eerste toen de menigte aan de barriere was, de tweede aan de Bestse kerk.

De getuigen bevestigen dat C. Bloks aangenomen heeft de jenever te betalen.

Ook Dirk van Santvoort (53) wordt ondervraagd. Hij lag in bed, en heeft alleen maar Christiaan Bloks *draijende met zijn hoed in de hand* gezien. Hij heeft zijn informatie vooral van Jan van Gestel en Gerrit Peter Wijnands, die bij hem in huis wonen. Hendrik Jan Merks (23) zegt *het complot van agteren gevolgt te hebben*.

De lijst van personen die door de getuigen onder de menigte zijn herkend is lang:

- Leendert van der Vleuten
- Jan Willems Verhoeven
- Hendrik Rut Vogels, die op een hoorn blies.
- Peter Hendriks de Brouwer
- Jan Lamberts Habraken, *die de Ploeg staart in hande had*
- Joseph Hendriks van Kuijk
- Johannes van Mierlo
- Jan Thiel
- Johannes Jans van Mierlo
- Peeter van Casteren
- Hendrik Arnoldus van Eeckerschot
- Jan en Theodorus Verhoeven
- Gerrit Hendrik de Leest
- Adriaan Hendrik Merks
- Joost en Jan van den Bergh

Op 3 juni 1789 verhoren de schepenen Peter Hendriks de Brouwer (22), klompenmaker, Jan Lambert Habraaken (39), boer, Jan van Beurden (in de wandeling Jan Thiel), oud 22, wonende bij Arn. van Doorn, van beroep klompenmaker. Hendrik Ruth Voogels (wonende onder Aarle) is niet op komen dagen. De anderen ontkennen iets te weten van een complot om Christiaan Bloks in de ploeg te spannen en door de sneeuw te jagen. Op 8 juli wordt Hendrik Ruth Voogels (30, klompenmaker) alsnog ondervraagd. Ook hij veinst helemaal niets te weten. Op de vraag of hij op de hoorn geblazen heeft antwoordt hij: *in den zelven nacht bij een trouw met volk gekoomen te zijn en ijmand hem iets in de hand te hebben gesteeken en na hem voorstaat aan hem gezegt zoude hebben blaast daarop, en zegt niet te weeten daar op geblaazen te hebben, vervolgens het zelve weder af gegeeven sonder te weten aan wie*.

Jan Lambert Habraken en Hendrik Ruth Voogels, worden gedaagd ter criminele rolle wegen ordeverstoring omdat *zij in persoon met meer*

anderen zig op den elfden januarij 1700 negen en tagtig en omdat zij meede aanvoerders geweest zijn van dit misdadig bedrijf.

Het advies van de onafhankelijke rechtsgeleerden luidt om hen beiden te veroordelen tot een boete van honderd gulden. De schepenen wijzen op 2 november 1791 vonnis conform het advies^[3].

Christiaan Bloks overlijdt nog geen vier maanden later op 44-jarige leeftijd, en wordt op 31 maart 1792 te Best begraven.

[1] OAA Oirschot 1671 Collectcedule hoofdelijke omslag

[2] R Oirschot 1488

[3] R Oirschot 1455 f. 107v.

Volksgerecht wegens overspel, middeleeuwse miniatuur

VOOR U GELEZEN

Henriette Hardeman

In deze rubriek werd tot voor kort informatie uit de andere afdelingsbladen beschreven. De NGV afdeling Amsterdam bespreekt op haar afdelingswebsite onder het kopje “Periodiek besproken” alle 27 afdelingsbladen.

Die kunnen NGV leden altijd inzien. Wij gaan deze daarom nu niet meer hier beschrijven. Voor ons afdelingsblad gaan we nu alleen de heemkunde tijdschriften uit onze regio bespreken indien er ruimte is naast de overige redactionele artikelen. De afdelingsbladen liggen natuurlijk nog wel altijd ter inzage op de afdelingsbijeenkomsten.

Deze keer een passage uit een brief van Pieter Leendertsz. te Middelburg aan zijn moeder in Leiden.

Bron: Dhr. B. Plantinga, Mededelingenblad nr. 63 van onze zusterafdeling Rijnland januari 2017 (ELO archiefnr. 0518, inv.nr 1902 e). De transcriptie vindt u verderop in deze aflevering.

Leiden den 26 febr^{uarij} 1691

Minne moeder gheh. Laet Mi. wete
 dat ghe. Gode by ghevoelt was
 klere & getout by ghevoelt dat
 get met Mi. myn lieve moeder mede
 Hoe is beaver get dandus getsond myn
 bay godes laet by my te goon dat
 beelt god boonder Laet ghe. Mi.
 beelt & als dat ghe. mijs giedt
 tot middelburg & gheint so naer
 ostindis mit get ghe. Concordia
 Meer ofter Geylmaedster & ghe. sal
 ee ghe. te maent godes
 dardoy dat so beeb & sent myn
 dardoy ~~of~~ mijs hit so ghe.
 klere get beent bay Mees
 Met de dardoy ghe. beent by
 & ghe. ghe. bas naer ghe.

GENEALOGIE IN BEELD 4

GEBOORTE CEREMONIE BIJ DE MAYA (ca 752 na Chr)

Albert Koning

De hiernaast afgebeelde kalkstenen latei, afkomstig uit Yaxchilan, Chiapas, Mexico, bevindt zich tegenwoordig in het Brits Museum. De in pictogrammen weergegeven inscripties die de afbeelding omzomen, verwijzen naar de geboorte van de zoon en erfopvolger van de Mayavorst 'Vogel Jaguar'. Die geboorte is op een andere plaats bij de opgravingen gedateerd op 18 februari 752 AD. De afgebeelde vrouw is 'Balam-Ix', niet de moeder van het kind, maar een van Vogel Jaguar's andere vrouwen. Zij haalt een scherpe doorn door haar tong. Een schaal met bloeddoodrenkte papiertjes staat aan haar voeten.

De vader van de pasgeborene zit op een stapel bladeren. Hij draagt ceremoniële kleding en heeft op zijn rug een schild, dat aan een brede riem is bevestigd. Hij is getooid met oorbellen, een neuspiercing, een borststuk en hij heeft cilindrische manchetten van jade aan polsen, knieën en enkels. Zijn mantel lijkt van veren gemaakt te zijn en hij draagt een halsband van touw. Zijn haar is strak boven zijn hoofd gebonden. De schedel op zijn hoofdtooi doet vermoeden dat hij klaar is voor een aderlating. Hij houdt een benen priem klaar voor het doorboren van zijn penis, een traditioneel bloedoffer bij de Maya met een grote rituele betekenis. De kunstenaar laat met de zool van zijn rechervoet zien, dat hij zijn benen gespreid heeft voor de uitvoering van dit pijnlijke ritueel.

Een bijbehorende (hier niet afgebeelde) inscriptie verklaart waarom dit aderlatingritueel wordt uitgevoerd. In een ingevoegde glyfe wordt de geboorte vermeld van Schild Jaguar II. Daardoor is de registratie van de geboorte van zijn zoon ingebed in de afbeelding van het ritueel, waarmee die geboorte gedocumenteerd wordt. De hoofdpersoon in deze latei wordt aangeduid als '3-katun heer, Vogel Jaguar', hij die 20 gevangenen gemaakt heeft, bloedheer van Yaxchilan. In de horizontale tekst onder het tafereel wordt zijn metgezel aangeduid als Vrouwe Balam-Ix.

Genealogisch interessant is, dat we hier te maken hebben met een geboorteregistratie van een erfopvolger en het daarbij behorende ritueel bij een Mayavorst uit de precolumbiaanse periode. Toen de Spanjaarden in Midden-Amerika arriveerden was de Mayacultuur al geruime tijd op zijn retour. De Mayavorst Vogel Jaguar is zich daarvan nog niet bewust en viert met een van zijn bijvrouwen op traditionele wijze de voortzetting van de dynastie met een bloedoffer.

Aderlating als een rituele handeling bij de geboorte van de erfopvolger van een Maya-vorst (ca 770 na Chr). Londen, Brits Museum

In deze rubriek willen we af en toe ook genealogisch interessante afbeeldingen opnemen uit andere culturen en tijdperken. Misschien heeft dat niet direct betrekking op ons eigen voorgeslacht, maar de wereld is tenslotte groter dan ons eigen wereldje.

Literatuur:

L. Schele, M.E. Miller, edit.: **The blood of kings. Dynasty and ritual in Maya art.** New York/ Fort Worth 1986. George Braziler, Inc./ Kimbell Art Museum. ISBN 080761159X.

Reacties naar:
albertkoning42@live.nl

DE BANTUIN VAN VENLO

René van Rooij

De Bantuin was een gebied (een stuk platteland) dat juridisch bij een stad behoorde maar gelegen was buiten de stadsmuren. Er golden dezelfde wetten als binnen de stadsmuren; vandaar dat er ook wordt gesproken over 'stedelijk rechtsgebied buiten de vesting'. Waarschijnlijk komt de benaming Bantuin van het gegeven dat inwoners van een stad, bij veroordeling na een relatief mild vergrijp, vaak werden verbannen naar een stuk platteland dat bij de stad hoorde. Dit gebeurde vooral in de Middeleeuwen. De inwoners van dit gebied waren ook belastingplichtig aan de stad. De Bantuin was een gebied dat we nu agrarisch noemen, waar boeren leefden en werkten. In de Bantuin werd veelal op gemengde bedrijven akkerbouw en veeteelt bedreven. Vaak noemden de daar werkenden hun beroep "tuinier" of "hovenier". Ze woonden in de stad als ze niet zelf grondeigenaar waren maar slechts daar als dagloner de kost verdienden.

Banne

Een banne (ook wel ban genoemd) was vroeger de term voor een rechtsgebied. Een banne stond onder de rechtspraak van een rechter. Bannen werden gemarkeerd door banpalen. Iemand die verbannen werd, mocht zich niet meer binnen de banne begeven. Hij was dan uit de gemeenschap verwijderd. Het woord bandiet betekent eigenlijk 'iemand die verbannen is'. Het woord is nog terug te vinden in plaatsnamen als Banne Buiksloot en Vrijenban en in het woord 'bandijk'. Vroeger sprak men van de Ban(ne) van Westzaan, Assendelft enz. Een bandijk is een rivierdijk die hoog genoeg is om de hoogst voorkomende waterstanden tegen te

houden. Met deze term werd aangegeven dat de dijk in kwestie gerechtelijk geschouwd werd.

De Hovenier.

Derechte Gaarde, Is niet op aarde.

*Het Hof is van de Mens bemind,
Die daar syn lust en uytvlucht vind;
Doch in het fleurtie moet hy scheiden:
Hy is dan welbedacht en wys,
Die saaid en plandt in't Parady's,
Daar't leeven eeuwich sal vermyden*

Het omringende Venlose platteland, genaamd d'n Bantoen (Nederlands: de Bantuin) strekte zich uit tussen de Maas en de hoogterrasrand ten oosten van de stad, de zgn. steilrand en werd bewoond door akkerlieden en tuinders. Na 1860 zijn de stadsmuren geslecht en vanaf die tijd heeft het centrum zich ten koste van de Bantuin uitgebreid.

Zowel in de stad als in de Bantuin spraken en spreken de mensen Venloos. Maar vroeger waren er wel verschillen tussen het Venloos van de stad en het Venloos van de Bantuin. Het Venlose woord voor tuinder is gerdeneer.

Vandaar dat het Venloos van de Bantuin in de volksmond Gerdeneersvenloos heette. Het bouwland rondom de boerderijtjes van de Bantuin bestond

meestal uit een moestuin en was vaak niet meer dan 1 tot 2 ha akkerland maar grote percelen van 10 ha en meer kwamen ook voor. Er stonden ook kroegen. Overgebleven is o.a. "Stad Venlo", een voormalige boerderij en tevens herberg. In het gebied van de vroegere Bantuin is later de wijk 't Ven gebouwd. De akkerlieden hadden een eigen gilde, het "Akkermansgilde". Er konden alleen akkerlieden of tuinders worden opgenomen in dit gilde. Het gilde stamde reeds van voor 1595. De

onderlinge band van de gerdeneers was zeer hecht te noemen. Zij trouwden veelal onder elkaar en deelden zo lief en leed.

Sinds de akten van de meeste Nederlandse gemeentes via Familysearch in te zien zijn, ben ik erachter gekomen dat mijn voorouders o.a. uit Venlo en omgeving komen. Venlo was in de Franse tijd en daarvoor een militaire vestingstad aan de Maas. Het omliggende gebied behoorde tot het Hertogdom Limburg en kende in de loop der tijd vele Heren. De familie Cuijpers was, volgens hun overlijdensakten, afkomstig uit Straelen, Walbeck, Wetten en Herongen, plaatsjes die nu net over de grens in Duitsland liggen. Ten minste 4 generaties Cuijpers hebben buiten de vesting in de Bantuin het beroep van akkerman/gerdeneer uitgeoefend op boerderijtjes die namen droegen zoals: "aan Thomassen", "aan de Koekoek", "aan Rengels", "aan Veenenstein", "aan Maagdenberg", "aan nieuw Stalberg".

De laatste "gerdeneer" in mijn familie was mijn betovergrootvader Jan Cuijpers, getrouwd in 1830 met Rosa Fortrie uit Straelen dat net over de grens lag. Na 3 jaren samen de kost verdiend te hebben in de Bantuin overlijdt Rosa op 33-jarige leeftijd in hun boerderijtje "aan Veenenstein". Jan Cuijpers blijft achter met hun enige dochtertje Antoinetje (mijn overgrootmoeder) en blijft 7 jaar weduwnaar maar trouwt dan de even oude dienstmeid Barbara Kunnen die nog bij haar ouders in de Jodestraat woonde. Bij de aangifte van hun eerste kind woonde Jan Cuijpers niet meer in de Bantuin maar hij was "dienstknecht" in Venlo. Kennelijk had hij zijn beroep als "gerdeneer" opgegeven voor een baan in de stad. Een vetpot zal het daar waarschijnlijk niet geweest zijn. Antoinetje is goed terecht gekomen. Zij trouwde met de Venlose aannemer Pierre Leeuw en kreeg 3 dochters waaronder mijn oma en peetante Mechtilda Leeuw. Zij trouwde weer met de huzaar Hubèr Brech, maar daarover later meer.

Het internet zegt bijna niets over deze Bantuin terwijl deze tuin een belangrijke rol heeft gespeeld in de geschiedenis van Venlo. Ik vind het vreemd dat we wel alles weten over b.v. Het Gooi en zijn Erfgooiers en bijna niets over de Bantuin van Venlo en zijn gerdeneers. Literatuur heb ik helaas nog niet kunnen vinden.

Brabant zet in 2017 schijnwerpers op familiegeschiedenis

“Brabantdag Familiegeschiedenis is voor iedereen met Brabantse roots. Deze dag inspireert jou tot het doen van onderzoek naar het antwoord op de vraag: waar kom ik vandaan? Oubollig? Nee, integendeel. Innovatie en design zijn termen die - naast erfgoed - passen bij onderzoek van je eigen verrassend verleden. De valkuil is, dat veel mensen er te laat aan beginnen en de echte verhalen van de eigen oudere familie zijn dan meestal niet meer te horen... Begin er nu aan, en laat je adviseren en/of helpen door leden van de NGV. Meld je aan en weet dat je van harte welkom bent!”

Met deze begintekst op de Homepage van de nieuwe website www.verrassendverleden.nl lokt het samenwerkingsverband van de vier Brabantse NGV-afdelingen bezoekers en verleidt ze aandacht te schenken aan familiegeschiedenis. Naast eigen activiteiten per afdeling die aansluiten bij de thema's rond de 'Grote Dag' eind van dit jaar is er op zaterdag 4 november in het provinciehuis de Brabantdag Familiegeschiedenis. Genealogie wordt in de schijnwerpers geplaatst via de thema's erfgoed, design en innovatie. De programma's van de afdelingsactiviteiten zijn te vinden op de nieuwe website. Later volgt het programma van de Brabantdag Familiegeschiedenis.

Nieuwe leden werven

De activiteiten zijn niet alleen gericht op de huidige NGV-leden, maar zeker ook bedoeld voor nieuwe belangstellenden in de genealogie. Met andere woorden, de inzet in moeite, tijd en geld zijn mede bedoeld voor het doen groeien van het ledenbestand van de NGV-afdelingen. Zo wordt communicatie als instrument bewust ingezet dit doel te bereiken. Daarom is een nieuwe website ontwikkeld, is er een Facebookpagina (Verrassend Verleden) en Twitter-account (@verledenverrast) gestart. De Twitternaam 'verrassendverleden' bleek te lang, vandaar deze andere naamgeving.

Organisatie

Het hoofdbestuur van de NGV heeft een speciale Stichting Evenementen NGV opgericht. Zo kan met de ervaringen van dit jaar in Brabant de NGV ook nieuwe evenementen in andere delen van ons land ondersteunen. Voor de uitvoering is een projectorganisatie ingericht. Coördinatie van de uitvoering vindt plaats in een stuurgroep waarin alle afdelingen participeren.

Suggesties

Wie suggesties heeft voor de inhoud van de Brabantdag, is van harte welkom. Jouw ideeën voor onderwerpen, sprekers of activiteiten zien wij graag komen. Wil je zelf iets presenteren of publiceren rondom erfgoed, innovatie of design in relatie tot familiegeschiedenis, meld je dan voor 15 maart aanstaande. Gebruik daarvoor de ideeëknop op de website www.verrassendverleden.nl.

BIJZONDERE BRONNEN: QUOHIER DER HUIJZEN VAN OOSTELBEERS

De Meierij van 's-Hertogenbosch was tijdens de Republiek der Verenigde Nederland generaliteitsland, wat letterlijk betekent dat de Staten-Generaal, de verenigde staten van de zeven provinciën van de Republiek, het directe gezag over de Meierij uitoefende. De wetgeving voor de Meierij werd geregeld in verordeningen, overheidsbesluiten van algemene strekking, die werden uitgevaardigd voor de Meierij en vaak tegelijkertijd voor de *andere Quartieren van gelijcke natuyre, onder de Generaliteyt gehorende*. Die verordeningen werden placaten, reglementen of resoluties genoemd. Bekende verordeningen zijn het Reglement op de Politijcque reformatie uit 1660, en het Ehtreglement van 1656. Verordeningen hadden vaak betrekking op de overheidsfinanciën. De generaliteitslanden werden min of meer beschouwd als wingewesten: omdat zij geen zeggenschap hadden in hun eigen bestuur kon de Staten-Generaal eenzijdig soms zware belastingen en heffingen opleggen aan de dorpen en steden in de generaliteitslanden.

De Republiek stond overal ter wereld bekend om haar voortreffelijke administratie. Van die administratie kunnen we tegenwoordig als genealogen nog steeds gebruik maken voor het schrijven van onze familiegeschiedenis. Een voorbeeld van zo'n administratie is het *Quohier der Huijzen*, een lijst van bewoners en gebruikers van de huizen en huisplaatsen binnen een gemeentelijke jurisdictie. De Staten-Generaal verordonneerden de aanleg van deze kohieren in haar resolutie van 20 september 1736, waarin onder andere regelingen met betrekking tot de vorm van de collectboeken, en de manier waarop de aanbesteding van de gemeentelijke collectie moest plaatsvinden werden geregeld. Ten aanzien van het Quohier der Huijzen bepaalde de resolutie dat *van nu af aan zal*

worden geformeerd van ieder plaats en dorp van de Meierij een lijst of quohier van alle de huijsen en wooningen in ieder district, met bijvoeging van de eigenaar van ieder en van den bewoonder; dat die huijsen en woningen zullen moeten geteld worden naar een sekere ordre, ieder in haar haartgang, hoeck of gehucht, het eerste van dien genummerd no 1, het tweede no 2 en soo vervolgens. Het kohier had een duidelijke functie: aan de hand van de lijsten kon worden vastgesteld hoeveel (gemeentelijke en rijks) belasting kon opgelegd worden. De huizenlijst moest eens in de vijf jaar worden opgemaakt. De huizen behielden in de volgende lijst het oorspronkelijke huisnummer: nieuwe huizen werden voorzien van het nummer van het naastgelegen huis met een letter. Zo fungeren kohieren (ook als een soort adresboek: de nummers in het kohier corresponderen vaak met huisnummers in andere belastingregisters zoals het hoofdgeld of de collectcedulles.

De kohieren werden in duplicaat opgemaakt. Een exemplaar werd op de secretarie van de gemeente bewaard, en een moest worden ingeleverd bij de Ontvanger der gemene middelen in 's-Hertogenbosch.

De huizenkohieren zijn in veel plaatsen van de Meierij bewaard gebleven. Je vind ze meestal in de inventaris van het gemeentebestuur (oud administratief archief).

Om een indruk te geven van de informatie in een huizenkohier volgt hier onder de transcriptie van het kohier van het dorp Oostelbeers uit 1741^[1]. De dorpen Oostelbeers en Middelbeers vormden één jurisdictie. In 1706 woonden er in Oostelbeers in totaal 363 mensen, Middelbeers had 267 inwoners^[2]. Als gevolg van de recessie in de Meierij daalde het aantal inwoners tot 328 in 1736, maar in telden de beide dorpen al weer 617 inwoners.

Het dorp Oostelbeers was verdeeld in zes districten: op de Heij, het Neereijnd, de Straat, den Heuvel, het Hoogelijnd en het Cuijks eijnd. In het schema staat de eigenaar eerst, en de gebruiker op de tweede plaats. Opmerkingen zijn geursiveerd.

Lijste oft quohier van alle de huijsen en wooningen dewelk staan ende gevonden werden in 't district van den Dorpe Oostelbeers, mitdsgaders de naamen der eijgenars en bewoonders derselve ingevolge en tot voldoeninge van van haar Edele Mog resolutie van den 20 september 1736

Op de Heij			
1	s lands moolenaars huijs	t land	den moolenaar
2	een huijske	Jan van Gils	<i>dog niet bewoond werdende</i>
3	een huijs	Jan van Hest en sijn vrou suster	Jan van Hest
4	een huijs	Adriaan van Gils	Adriaan van Gils
5	de geweesene s'lands hoeve	de wed. Jacob Panen	<i>dog als nog onbewoond</i>
6	een huijs	Arnoldus Steuvers	Arnoldus Steuvers
7	een huijs of hoof genaamd de Baaster	de heer van der Does, <i>woonende in Den Bosch</i>	de wed. Jan Smulders
8	een dito hoof	de heer van der Does	Thomas van Oudenhoven
9	een huijs	de heer van der Does	<i>dog niet bewoond werdende</i>
10	een huijs	de heer van der Does	de jager van de heer van der Does en de wed. Francis Ferron
het Neereijnd			
1	een huijs	de kinderen Steven Gojerts	de kinderen Steven Gojerts
2	een huijs	Adriaan van Gils	Sijmon Peters
3	een huijs	de wed. Jan Anthoni	de wed. Jan Anthoni
4	een huijs	Tieleman Jacob	Tieleman Jacob
5	een huijs	Jan Peter Corstiaens	de wed. Jan van Mol
6	een huijsje	Marcus Verstegen	Marcus Verstegen
7	een huijs	Jan Jonkers	Jan Jonkers
8	een huijs	Peter Gojert Timmers	Peter Gojert Timmers
9	een huijs	de kinderen van Heek en Peter Gojert Timmers	Jan Vervest
10	een huijs	Adriaan van de Poel	Adriaan van de Poel <i>in de camer van 't selve huijs woond Peter van de Poel</i>
11	een huijs	de erfgen. Peter Everts	de erfgen. Peter Everts
12	een huijs	Anthonij van Woensel	Anthonij van Woensel
13	een huijs	Prijntje wed. H. Peters	Prijntje wed. H. Peters
14	een huijs	de kinderen en erfgen. Jan Vennix	Wilbert Lijbregts

15	de Pastorale Huijsinge		de predicant
16	een huijs	de erfgen. Van Adriaan van Aken	de wed. Jacob Paans <i>ende wed. Wouter Wilberts in de camer</i>
17	een huijs	Jan Cornelis Vennix	Willem Driessen
18	een huijs	Hendrik van Hoof	Jan van Hoof <i>wonende de wed. Dirk Tielemans in de camer</i>
19	een huijs	de erfgr. Peter Everts	de wed. Jan Joosten
20	een huijs	de wed. Jan Peters van Spreeuwel	de wed. Jan Peters van Spreeuwel
21	een huijs	Wouter Hendrix	Wouter Hendrix
de Straat			
1	het gemeente huijs		den schoolmeester
2	een huijs	de wed. Mathijs van Veldhoven	de wed. Mathijs van Veldhoven
3	een huijs	Joost van Spaandonk	Joost van Spaandonk
4	een huijs	de kinderen van Hoeven	Peter Classis
5	een huijs	Jan Paulus	de wed. Jacob van Gils
6	een huijs	Jan van Hoof	Jan van de Wetering
7	een huijs	Wouter van Hoof	Wouter van Hoof
8	een huijs	Jan van Hoof	Aart de Gruijter
9	een 1/2 huijsje	Hendrik de Vries, nu met de andere helft	
10	(een 1/2 huijsje)	Adriaan de Vries	Adriaan de Vries
11	een huijs	de kinder Frans van Doesburg	Adriaan van de Biggelaar
12	een huijs	Matthijs Steven Vennix	Jan Verwers
13	een huijs	Jan Wilberts	Jan Wilberts
14	een huijs	Steven Vennix	Dries van Malderen
den Heuvel			
1	een huijs	Jan Boortst	Jan Boortst
2	een huijs	Willem Balderbos	Willem Balderbos
3	een huijsje	Steven Vennix	de wed. van de Leusdonk (en) Jurrien Rosecrans
4	een huijs	Steven Vennix	Steven Vennix
5	een huijs	Matthijs Steven Vennix	Matthijs Steven Vennix
6	een huijs	wed. Willem van de Wetering	wed. Willem van de Wetering
7	een huijs	de wed. Jan Paulus	de wed. Jan Paulus

8	een huijs	Frans Versteijnen	Frans Versteijnen
9	een huijs	de wed. Anthonis Paulus	Hendrik Verhagen
10	een huijs	de kinderen Jan van Antwerpen	de kinderen Jan van Antwerpen
11	een huijs	Jacob Jan Jacobs	Jacob Jan Jacobs
12	een huijs	Peter Corstiaans	Peter Corstiaans
13	een huijs	Jan Cornelis Goudsmits	Hendrik van de Wetering
14	een huijs	de erfgenamen van Aart Dirks	Hendrik van Aaken
het Hoogejnd			
1	een huijs	de wed. Anthonis Paulus	de wed. Anthonis Paulus
2	een huijs	de wed. Jan Wouters	de wed. Jan Wouters
3	een huijs	het kind van Jan van de Laak	Jan Boelands
4	een huijs	Jan van Hamond	Jan van Hamond
5	een huijs	Philips Andries	Philips Andries
6	een huijs	Peter Moonen	Jan Rutten
7	een huijs	de kinderen Jan van Antwerpen	Peter de Croon
8	een huijs	de wed. Jan Driessen en Jan Verbaand	de wed. Jan Driessen en Jan Verbaand
9	een huijs		de Roomsche priester
10	een huijs	de wed. Cornelis de Croon	de wed. Cornelis de Croon
11	een huijs	de kinderen Aart Rijkers	de kinderen Aart Rijkers
12	een huijs	Peter Moonen en de kinderen Peter Jan Wouters	Peter Moonen en de kinderen Peter Jan Wouters
het Cuijks ejnd			
1	een vervalle huijs plaats <i>is geheel vervallen en weggeraakt</i>	de kinderen Wouter Jans	Hendrik van der Aa
2	een huijs	de kinderen Hogert van de Leusdonk en 't kind van Jan Peters	Jacobus Peter Rijkers ende de wed. Jan Hollenbacker
3	een nieuw huijs	de wed. Hendrik van der Aa	de wed. Hendrik van der Aa
4	een geringe woning staande op de heide of gemeente		Andries van de Leusdonk

Reformatie in Brabant**Auteur: Gerard van Gurp****Cat.nr: 12-GP2**

In de Meierij van 's-Hertogenbosch begon de vervolging van de aanhangers van de reformatie rond 1526. Het aantal mensen dat het nieuwe geloof openlijk aanhing, bleef hierdoor aanvankelijk gering. Rond 1565 veranderde dit: er werden hagepreken gehouden en steeds meer stedelingen keerden zich af van de katholieke kerk. Na de Beeldenstorm in 1566 werden in 's-Hertogenbosch en Eindhoven gereformeerde gemeenten gevormd. De leden vormden een doorsnee van de bevolking. In de decennia daarna waren er perioden van vervolging of oorlog, waarin de protestanten tijdelijk vluchtten naar veiliger oorden en uiteindelijk vertrokken naar de noordelijke Nederlanden. Gedetailleerd beschrijft de auteur hoe de Reformatie zich in de Meierij ontwikkelde en welke gevolgen dit had voor de stedelijke samenleving. Zijn verhaal laat zien, dat sociale en economische factoren van grote invloed waren bij de vorming van gemeenten en op de keuze van de vestigingsplaats bij gedwongen emigratie.

Uitgave 2013 - 272 bladzijden

Heerlijkheden in Nederland**Welke namen van heerlijkheden worden nog gevoerd sinds 1848?****Auteur: C.E.G. ten Houte de Lange****Cat.nr: 11-HLE**

In vroeger tijden werd het land niet alleen bestuurd door plaatselijke, regionale en landelijke overheden, maar bevond zich een deel van het bestuurlijk, wetgevend gezag naast de rechtspraak in particuliere handen.

De betreffende gebieden worden aangeduid met de term heerlijkheden.

Naast een heldere uitleg wat een heerlijkheid is en een beschrijving van alle daarmee verbonden aspecten, wordt ook de ontwikkeling van de heerlijke rechten in de loop van de geschiedenis tot op de huidige dag beschreven.

Tevens is een lijst van heerlijkheden toegevoegd, die enig inzicht beoogt te geven in hun ligging en wie er de eigenaar van is of was.

Uitgave 2008 - 127 bladzijden

Het Franse Nederland: de inlijving 1810-1813**De juridische en bestuurlijke gevolgen van de 'Réunion' met Frankrijk****Auteurs: A.M.J.A. Bervens, J. Hallebeek en A.J.B. Sirks****Cat.nr: 11-BVS**

Ten gevolge van de inlijving in het Franse keizerrijk verloor wat er van de Republiek als ‘Koningrijk Holland’ (toenmalige spelling) onder Lodewijk Napoleon nog over was haar zelfstandigheid, op politiek, juridisch en bestuurlijk gebied.

De invoering van de Franse rechterlijke en bestuurlijke organisatie per 18 oktober 1810 en de algemene invoering van de Franse wetgeving in 1811 leidden tot een verdergaande modernisering van de bestuurlijke en rechterlijke organisatie, het burgerlijk-, straf- en procesrecht en het fiscale systeem.

Het leger, dat al gereorganiseerd was, werd onderdeel van het Franse leger, wat onder andere invoering van de dienstplicht met zich meebracht.

De economie leed onder de invoering van het Continentaal Stelsel.

Ook voor de koloniën had de inlijving gevolgen: zij werden veroverd door de Britten.

In dit boekwerk worden verschillende aspecten van de inlijving beschreven en kritisch gewaardeerd.

Uitgave 2012 - 205 bladzijden

TRANSCRIPTIE OUD SCHRIFT

1 Laus Deo semper den 26 februarij 1648.
2 Beminde moeder, ick laet ul weeten
3 als dat ick Godt sij gelooft noch
4 kloeck en[de] gesont ben, v[er]hoopende dat
5 het met ul mijn lieve moeder mede
6 zoo is waer het anders het soude mijn
7 van herten leet sijn om te hooren dat
8 weet Godt voorder laet ick ul
9 weeten als dat ick mijn hier
10 tot Middelborch v[er]heurt heb naer
11 oostindien met het jacht Concordia
12 voor opper seilmaecker en[de] ick sal
13 22 gul[den] ter maent hebben
14 daerom doet soo wel en[de] sent mijn
15 terstont mijn kist soo ghij se
16 klaer hebt want wij moeten
17 met de eerste goede wint seil
18 en[de] ick gae van daech sloop

COLOFON

Bestuur van de afdeling Kempen- en Peelland

Contact: 0499-373523 Salderes 93 5682 EP BEST

Anton Neggers	voorzitter@kpl.ngv.nl
Marie-Louise van Wijk -van Duurling	secretaris@kpl.ngv.nl
Jacques Haubrich	penningmeester@kpl.ngv.nl
Dik Jager	cursussen@kpl.ngv.nl
Co van het Groenewoud	ledenadm@kpl.ngv.nl
Henriette Hardeman-Emans	pr@kpl.ngv.nl
Astrid Magielse-Dix	scanbeheer@kpl.ngv.nl
Martien van de Donk	penningmeester@kpl.ngv.nl

Redactie van De Twee Kwartieren

redactiedtk@kpl.ngv.nl

Contact: 0411-684548 Langakker 29 5283 TE BOXTEL
Redactieleden: Anton Neggers
Theo van Rooijen
vacature
vacature

Ondersteuning

Aldfaer	Johan van Hassel	johan.van.hassel@gmail.com
Bibliotheek	Co van het Groenewoud	bibliotheek@kpl.ngv.nl
Bibliotheek	John Putmans	bibliotheek@kpl.ngv.nl
GensDataPro	André Van Damme	a.van.damme@hccnet.nl
GensDataPro	Wim van Stek	w.van.stek@hccnet.nl
ProGen	Ben Bal	benbal2015@gmail.com
Verzending DTK	Dik Jager	tweekwartieren@gmail.com
Webmasters KPL		webmaster@kpl.ngv.nl
Website KPL		kpl.ngv.nl

Nederlandse Genealogische Vereniging

Website NGV www.ngv.nl
Secretariaat NGV Postbus 26 1380 AA WEESP

Retouradres:

NGV Kempen- en Peelland
Dhr. D. Jager
Wamberg 48
5653 KV Eindhoven

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

